

Catalogus | Hoorspelen Nederlandse Publieke Omroep

04-01-1928 tot en met 25-04-1928

Samengesteld door

Herman Van Cauwenberghe.

Week 1

Cals. 8.30--9.30 u., „Brand in „de Jonge Jan“, monologenspel in één bedrijf, door Herman Heijermans, voor te dragen door Henri de Vries. Personen: De officier van Justitie; Een bode. Jan Arend, Ansing Arend, zijn broer. Gijs Blankhorst, zijn schoonvader. Putten, herbergier. Biesen, brigadier. Nicolaas Post, kruidenier. Bik, verver. Het tooneel stelt voor het parket van een officier van justitie. Daarna: Concert, voortzetting. 3. Overture

ANRO woensdag 04-01-1928 Brand in "De Jonge Jan" (Herman Heijermans - onbekend) [20.30-21.30] (herhaling van donderdag 28-12-1927)

DE V.A.R.A. OP ZATERDAGAVOND. Uitzending ter gelegenheid van het 10-jarig jubileum van den Centr. Bond v. Transportarbeiders: „**Het ontslag**“, radiodrama van C. de dood onder regie van Jo Sternheim met akoustische medewerking van Hugo de Groot en radiotechnische van Ir. White van de N.S.F. V.l.n.r.: Jo Sternheim, mevr. Liesbeth Sanders-Herzberg, Ben Groeneveld, die samen met mej. Willy Bruns, den heer en mevrouw Lemaire, Laurentius e.a. het stuk opvoeren. — Voorts: M. M. Breemer met zijn strijkkwartet; J. G. van Herwaarden, dir. van het dubbel-mannenkwartet „Da Capo“ en **Joh. Brautigam**, die de herdenkingsrede zal uitspreken.

Een radio-drama.

Heden uitzending door de V.A.R.A.

Hedenavond zal de V.A.R.A. ter gelegenheid van het jubileum van den Centralen Transportarbeidersbond een radio-drama „**Het Ontslag**“ door C. de Dood, uitzenden.

Dit zal de eerste uitzending van een speciaal voor de radio geschreven drama zijn.

Voor deze proefneming heeft de V.A.R.A. in samenwerking met een troepje tooneelspelers onder leiding van Jo Sternheim — met muzikale acoustische medewerking van Hugo de Groot — en de technische leiding van den Hilversumschen omroep, zich groote moeite getroost.

Met veel belangstelling wordt dan ook deze uitvoering tegemoet gezien, omdat, bij een gunstig resultaat inderdaad geheel nieuwe mogelijkheden voor den radio zich openen.

Aan de V.A.R.A. en C. de Dood komt de eer toe, hiertoe het initiatief te hebben genomen, terwijl de Centr. Transp. Arbeidersbond zeker een woord van hulde toekomt, deze proefneming finantieel mogelijk te hebben gemaakt.

VARA zaterdag 07-01-1928 Het ontslag (C. de Dood - Jo Sternheim en C. de Dood) [?-?] > NL
Liesbeth Sanders-Herzberg, Ben Groeneveld, Willy Bruns, Lemaire, Lemaire, Chris Laurentius

Week 2

9.30. V. A. R. A. Radio-Tooneel door Lily Bouwmeester, Ru Mulder en Jan Grefe. H. van Dalen, cello, J. de Jongh, begeleiding. 1. Rhapsodie Géorgienne, A. Therapine (cello). 2. „De Man op den Weg“, toneelschets in 1 akte van A. G. Nasikoff. Tatja, Lily Bouwmeester, Iwan, Ru Mulder. De Man op den Weg, J. Grefe. 3. a. Celtic Poem, Granville Bantock; b. Allegro Appassionato, St. Saëns (cello).
10.20. Toespraak door E. Kupers, dagel. bestuurder van het Ned. Verbond van Vakverenigingen. Onderwerp: „De betekenis van het Arbeidsbureau te Genève voor de Arbeidersklasse“.
10.50. Sonate D-dur (laatste deel), Locatelli, a. Adagio; b. Menuetto (cello). 5. 1e fragment uit „Thomas More“ (2e bedrijf). Een toneelstuk door H. Roland Holst. Thomas More, Ru Mulder. Margreet zijn dochter, Lily Bouwmeester. Een bode, William Kingstone en een constabel van den Tower, J. Grefe.
11.30. 6. Concert „A-moll, St. Saëns (Allegro

VARA zondag 08-01-1928 De man op de weg (A.G. Nasikoff - onbekend) [tussen 21.30 en 22.20] > ?
Tatja: Lily Bouwmeester

Iwan: Ru Mulder
De man op de weg: Jan Grefe

VARA zondag 08-01-1928 Thomas More (Henriëtte Roland Holst-Van der Schalk - onbekend) [tussen 21.30 en 22.20] > NL

[*Thomas More. Een treurspel in verzen*, Rotterdam, W.L. & J. Brusse, 1912]

Thomas More: Ru Mulder
Margreet, zijn dochter: Lily Bouwmeester
Een bode: William King
Een constabel van de Tower: Jan Grefe

Week 3

7. „Naar 't Huis”
Dramatische schets in één bedrijf
van Inte Onsman.
Personen:
Ouwe Bakker, een arbeider, C. Seres.
Jan, A. Maas.
Pieter, C. v. d. Heuvel.
Geert, P. Voskuilen.
Marie. Mvr. C. v. d. Heuvel-Heinz.
Buurvrouw.
Mvr. A. v. d. Nus-Elzenaar.

Trees, haar dochter,
Mevr. A. C. Buiteman-Dijkstra.
8. a. Wiener Blut, Joh. Strauss.
b. Deutsche Fantasie, Blankenburgh.
Accordeon.
9. a. Lentedauw, Ph. Loots.
b. De strijders, Br. J. Olman.
+10.00 Persberichten van Vaz Dias.

VARA zaterdag 28-01-1928 Naar 't huis (Willem Inte Onsman - onbekend) [?-?] > NL

[*Naar 't huis, Dramatische schets voor 't tooneel in één bedrijf*, Amersfoort, 1904]

Ouwe Bakker, een arbeider: C. Seres
Jan: A. Maas
Pieter: C. van de Heuvel
Geert: P. Voskuilen
Marie: C. van den Heuvel-Heinz
Buurvrouw: A. van der Nus-Elzenaar
Trees, haar dochter: A.C. Buiteman-Dijkstra

Week 4

8.45—9.15
„De Zwerver”.
Hoorspel in één bedrijf naar het
Engelsch van Louis Parker.
Personen:
Philip Adare,
Anton Burgdorffer.
Jabez Gover, Ed. W. de Blauw.
Minny Adare,
Jeanne Hunsche Verkade.

AVRO woensdag 01-02-1928 De zwerver (Louis N. Parker - Ed. W. de Blauw) [20.45-21.15] > GB

[*The Man in the Street*, 26-01-24 5SC Glasgow]

Philip Adare: Anton Burgdorffer
Jabez Gover: Ed. W. de Blauw
Minny Adare: Jeanne Hunsche-Verkade

9.45—10.00

„De Anjers“.

Een Mystificatie in één bedrijf van
Hughes.

De Man, Ed. W. de Blauw.

De Jongen, Anton Burgdorffer.

Het Meisje,
Jeanne Hunsche Verkade.

AVRO woensdag 01-02-1928 De anjers (Richard Hughes - Ed. W. de Blauw) [21.45-22.00] > GB

De man: Ed. W. de Blauw

De jongen: Anton Burgdorffer

Het meisje: Jeanne Hunsche-Verkade

Week 8

8.30—10.30 Radio-Tooneel.

Cor van der Lugt Melsert en Annie
van der Lugt Melsert-van Ees met
gezelschap in:

**De Dame met de reden tot
Echtscheiding.**

Hongaarsch blijspel in drie bedrijven
door Ernst Vajda.

Vertaling: Jan van Ees.

Regie: Cor v. d. Lugt Melsert.

Personen:

Mr. Max Barren, Advocaat.

Cor v. d. Lugt Melsert.

Gabrielle, zijn vrouw.

A. v. d. Lugt Melsert-v. Ees.

Guido della Robbia, Jan van Ees.

Mandry, Anton Roemer.

Marion, Rie Gilhuys.

Abel, kantonbediende.

Jan van der Linden.

Poldi, dienstmeisje, A. Brugman.

Het tweede bedrijf speelt een jaar na
het 1e bedrijf.

AVRO woensdag 29-02-1928 De dame met de reden tot echtscheiding (Ernst Vajda - Cor van der Lugt Melsert)
[20.30-22.30] > HU

Vertaling: Jan van Ees.

Mr. Max Barren, advocaat: Cor van der Lugt Melsert

Gabrielle, zijn vrouw: Annie van der Lugt Melsert-van Ees

Guido della Robbia: Jan van Ees

Mandry: Anton Roemer

Marion: Rie Gilhuys

Abel, kantonbediende: Jan van der Linden

Poldi, dienstmeisje: Annie Brugman

Week 10

8.45

„Teddy, jij en ik”.

Blijspel in drie bedrijven, door Jan v. Ees.

Personen:

Max, een student die weinig studeert, Hans van Ees.
Fernand, z'n lotgenoot, Lou Poolman.
Césarine, een huishoudstertje, Francis May.
Comtesse Trix, Annie Vergé.

AVRO woensdag 11-04-1928 Teddy, jij en ik (Jan van Ees - onbekend) [20.45-?] > NL

Max, een student die weinig studeert: Hans van Ees

Fernand, z'n lotgenoot: Lou Poolman

Cecarine, een huishoudstertje: Francis May

Comtesse Trix: Annie Vergé

9.30 V.A.R.A.-tooneel

DE MEID

Komedie van haat in twee bedrijven door Herman Heijermans, door het tooneelgezelschap „De Amstel Spelers” te Amsterdam.
In den titelrol: Mevr. Esther de Boer—van Rijk.

Medewerkenden zijn:

Dames: Freddy Honcé, Mies Schierneck, Annij Raaymakers en Ady van Ees.
Heeren: Hans van Ees, Kees v. Slingerlandt en Bob Kelk.
Regie: André Leverington.

11.00 Aansluiting van Cinema Royal te Am-

VARA zaterdag 14-04-1928 De meid (Herman Heijermans - André Leverington) [21.30-23.00] > NL

[*De meid. Komedie van haat in twee bedrijven, Amsterdam, Maatschappij voor goedkoope lectuur, 1905*]

Annie: Esther de Boer-van Rijk, Freddy Honcé, Mies Schierneck, Annij Raaymakers, Ady van Ees, Hans van Ees, Kees van Slingerlandt, Bob Kelk

Week 12

8.05—11.00 Opvoering door de
N.V. Ver. Rotterdamsch-Hofstad Tooneel.
Directeur: Cor v. d. Lugt-Melsert.

„Pygmalion”

Komedie in vijf tafereelen door
G. Bernard Shaw.
Regie: Louis Gimberg.
Vertaling: Ed. Coenraads.

Personen:

Eliza, bloemenmeisje,
Fientje de la Mar (a.g.)
Mrs Higgins, Wilh. Schwab-
Welman.
Mrs. Pearce, huishoudster,
Juliette Roos.
Mrs. Eynsford Hill, Dora Haus.
Clara, haar dochter, Carla de Raet.
Kamermeisje, Mies v. d. Haak.
Henry Higgins, Louis Gimberg.
Kolonel Pickering,
Louis van Gasteren.
Doolittle, vuilnisman,
Nap de la Mar (a.g.)
George Hill, Ferd. Sterneberg.
Sarcastisch toeschouwer,
Joh. Steenbergen Jr.
Toeschouwer, Joh. Haus.
1e Tafereel: Kerkportiek.
2e en 4e Tafereel: bij Henry Higgins.
3e en 5e Tafereel: bij Mrs. Higgins.
In de pauzes: Gramofoonmuziek (op
de Ultrafoonmachine).

± 10.00 Berichten van Vaz Dias.

Radio Tooneel.

Pygmalion, van Bernard Shaw.
Rotterdamsch-Hofstad-Tooneel.
Algemeene Vereeniging „Radio Omroep”.

De A. V. R. O. heeft gisteravond een vernietelend greep gedaan en als experiment op het gebied van radio-tooneel voor de eerste maal een groot bezet stuk voor de microfoon van Hilversum gebracht. Nadat Pygmalion in de schouwburgzalen succes heeft gehad, heeft het Vereenigd Rotterdamsch-Hofstad-Tooneel lucht-contact gehad met de talrijke luisteraars in den lande.

Shaw zelf heeft zich over het beginsel uitgelaten, toen Daventry zijn The Man of Destiny zou uitzenden. Hij gewaagde van groelende overtuiging, dat een innerlijk conflict alleen door de stem tot uitdrukking kan komen, waarbij alles afhangt van den toon en den klank dier stem en van de individualiteit. „De microfoon overdrijft en laat tegelijkertijd weg. De moelijkheid is, zonder overdriving verscheidenheid in toon en uitdrukking te krijgen. Op de persoonlijke eigenschap der stem komt het aan.” Dan zij al dadelijk gezegd, dat Louis Gimberg als Henry Higgins in dat opzicht gisteravond het best heeft voldaan.

Laat ons even vasthouden aan: de stem. En dan dadelijk een reserve maken. Wat de radio ons gisteravond heeft geschonken, was geen tooneel, geen tooneelvertooning, doch een tooneelstuk, waarvan bij rustige lezing minder finesses zouden zijn ontstaan, doch dat door goede auteurs gezegd dan toch een eigenaardige levende bekoring had gekregen. Zoals bij voorstellingen in sommige schouwburgen de gang van het spel door pauzes gramofoonmuziek op de ultrafoonmachine en nieuwsberichten. En bij luchtstoringen konden we ons verbeelden, dat de tooneelmeester bij vergissing het onweer aan den gang had gebracht.

De stem. Is zij, om bij het individueele spel als één der elementen die tezamen tooneel maken te blijven, ook van de persoonlijke creatie eener rol niet slechts een onderdeel? Langs visueelen weg spreken grime, mimiek, houding, gebaren en kleeding tot de verbeelding van den toeschouwer en is er niet in en aan en om den goeden acteur de moeilijk te definiëeren sfeer, welke van een vertolking de illusie doet uitgaan?

Neen, dat tooneelgenot hebben we gisteravond niet ervaren. Een gramofoonplaat is min of meer geslaagd; „Ersatz” van muziek of zang, „Radio-tooneel” is van den schouwburggang geen, zoo niet gelijkwaardige, dan toch gelijksoortige vervanging.

Hebben moderne regisseurs soms weinig eerbied voor het tooneelstuk, deze uitzending van Hilversum richtte alle aandacht op den tekst, al bleek er geschrapt, hier en daar veranderd en was het belangwekkend, met het boek in de hand te volgen, hoe Nap. de la Mar als Doolittle de vuilnisman improviseerde als was het de commedia dell'arte! Doch nu het geen gemakkelij te volgen dialoog van twee menschen, maar gesprekken van vrij talrijke personen betrof, bleek ook in dien opzet en bij deze begrenzing van het bereikbare niet een bezwaar: de moelijkheid, eigenlijk de onmogelijkheid, steeds de stemmen te identificeren en de per-sonen uit elkaar te houden. Al dadelijk in het eerste bedrijf, de conversatie van de schullende menschen onder de portiek van de St. Pauls, die we immers niet zagen. En, later, wie der luisteraars hoorde bij het snelle tempo in een bijgeluidje aanstonds den halven slag der kerkklok en begreep wat Higgins zei: „Een vermaning”? Tot welke kakophonie liepen de uitingen van het bloemenmeisje (Fientje de la Mar) ineen, die men de halve kroon niet uit haar mond zag halen: Hé .... Wà .... Hé .... Hé .... Hé .... Wàat .... Wà .... wàat .... Wàat .... Wà .... Wàat! ...

Inderdaad: wat?

Zoo zouden we kunnen doorgaan en ook moeten constateeren, dat van Nap. de la Mar's geest weinig doch de lucht kwam.

Men had de vertooning van Pygmalion gezien. Welk genot kon deze avond dan schenken, anders dan de verbeelding der herinnering? Men kon o.a. raden, wie Juliette Roos als Mrs Pearce had vervangen.

Men had de vertooning niet gezien, doch het stuk gelezen. Heeft de avond aanvulling gegeven?

Men kende het stuk niet. Is men dan overtuigd van Shaw's geest en hebben de drie uren hun waarde gehad?

„Het stuk is goed, de spelers zijn eerste klas; wanneer het Radio-tooneel het dezer avond niet „doet”, ligt de fout bij de Radio zelf.” Aldus heeft de Radio Bode geschreven.

Niet bij de Radio, doch bijkbaar bij de keuze van te rein: het groot bezette stuk.

• • •

De A. V. R. O. had iets anders kunnen doen.
Goeden avond, dames en heeren, de Algemeene Ver-
eeniging Radio Omroep.
U hebt natuurlijk nu bijna allemaal Pygmalion
gezien, met Louis Gimberg in zijn oude rol van Hen-
ry Higgins en met vader en dochter de la Mar als gasten
van het Rotterdamsch-Hofstad-Tooneel? Kranig, niet
waar, zoo'n taalgeleerde, die binnen drie maanden een
bloemenmeisje kan afleveren als hertogin op het tuin-
feest van een gezant, ja haar zelfs een betrekking
bezorgen als kammer of winkelmeisje! En natuurlijk
zoudt u graag willen weten, hoe het met Eliza Doolittle
afloopt?
Weet u wel, dat Shaw zelf het verdere beloop de-
r historie heeft te boek gesteld?
Neen, met Higgins trouwt ze niet. De gevolgtrekking
dat Eliza als heldin van het romantisch verhaal daaron-
der met den held behoort te trouwen, vindt Shaw ondragelijk.
Toen Eliza aan Higgins liet weten, dat ze niet met
hem wilde trouwen, als hij dit zou vragen, koketteerde
zij in het geheel niet, maar ze geelde hem een welove-
wogen besluit mede. Als een vrijgezel....
Volgt het uitvoerig relaas van Eliza's huwelijk met
George en hun wederwaardigheden onder de firma: M.
G. F. Hill bloemist en groentehandelaar.
Ja, eerlijk gezegd, zou de A. V. R. O. vermoedelijk mee-
luisteraars aan zich hebben verplicht dan wij nu het ge-
val kunnen achten.

AVRO woensdag 25-04-1928 Pygmalion (George Bernard Shaw - Louis Gimberg) [20.05-23.00] > GB

Vertaling: Ed. Coenraads.

[*Pygmalion. A Romance in Five Acts, New York, Brentano, 1916*]

Eliza, bloemenmeisje: Fientje de la Mar

Mrs. Higgins: Wilhelmina Schwab-Welman

Mrs. Pearce, huishoudster: Juliette Roos

Mrs. Eynsford Hill: Dora Haus

Clara, haar dochter: Carla de Raet

Kamermeisje: Mies van der Haak

Henry Higgins: Louis Gimberg

Kolonel Pickering: Louis van Gasteren

Doolittle, vuilnisman: Nap de la Mar

George Hill: Ferdinand Sterneberg

Sarcastisch toeschouwer Johan Steenbergen jr.

Toeschouwer: Joh. Haus